

Sygn. akt V KK 536/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **M. P.**

uniewinnionej od popełnienia czynu określonego w art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 216 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 27 listopada 2019 r.,

kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli prywatnych
od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt VII Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w N.

z dnia 25 lipca 2018 r., sygn. akt II K (...),

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od oskarżycieli prywatnych na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania kasacyjnego w częściach równych.**

UZASADNIENIE

M.P. została oskarżona o to, że dnia 11 maja 2017 roku za pomocą środków masowego komunikowania, zamieściła na portalu społecznościowym pod adresem internetowym (...) informacje dotyczące A.S. i jej męża J.S. noszące cechy pomówienia, a polegające m.in. na wskazaniu, że oskarżyciele prywatni „głównie utrzymują się z oszukiwania i okradania ludzi” oraz, że „okradli ją na ogromną sumę pieniędzy”, które to informacje zostały udostępnione z zamiarem, aby dotarły do A. i

J.S. i które to poniżyły ich w opinii publicznej, a nadto godziły w ich dobre imię, to jest o czyn z art. 212 § 2 k.k. w zb. z art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w N., wyrokiem z dnia 25 lipca 2018 r., sygn. akt II K (...) uniewinnił oskarżoną od popełnienia zarzucanego jej prywatnym aktem oskarżenia czynu.

Po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika oskarżycieli prywatnych, Sąd Okręgowy w O., wyrokiem z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt VII Ka (...) utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego.

Z kasacją wystąpił pełnomocnik oskarżycieli prywatnych, który zaskarżonemu wyrokowi Sądu odwoławczego zarzucił:

rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

I. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. wyrażające się w niedostatecznym rozważeniu wszystkich zarzutów zawartych w apelacji i podnoszonych podczas postępowania w tej sprawie, w szczególności poprzez niedostateczne i nad wyraz lakoniczne rozważenie i odniesienie się do podniesionych w apelacji zarzutów kwestionujących przyjętą przez Sąd I instancji ocenę, że uczyniony przez oskarżoną zarzut nie dotyczył życia prywatnego oskarżycieli prywatnych oraz, że był prawdziwy (pomimo, iż jego prawdziwości nie wykazano), a nadto służył obronie społecznie uzasadnionego interesu, co w konsekwencji doprowadziło do nieuprawnionego zastosowania art. 213 § 2 pkt 2 k.k., przeprowadzenia przez Sąd dowodu prawdy i uniewinnienia oskarżonej, a także implikuje wniosek, iż w niniejszej sprawie miał miejsce tzw. efekt przeniesienia w następstwie niedostrzeżenia istniejących uchybień wyroku Sądu I instancji,

II. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na przekraczającej granice swobody, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ograniczającej się *de facto* do stwierdzenia trafności wniosków Sądu I instancji i powielenia w uzasadnieniu wyroku treści uzasadnienia Sądu I instancji, w konsekwencji prowadzących do uznania, że uczyniony przez oskarżoną zarzut nie dotyczył życia prywatnego oskarżycieli prywatnych, oraz iż był prawdziwy i służył obronie społecznie uzasadnionego interesu, co w konsekwencji

doprowadziło do nieuprawnionego zastosowania art. 213 § 2 pkt 2 k.k. i przeprowadzenia przez Sąd dowodu prawdy oraz uznania, że Sąd I instancji wyprowadził trafny wniosek co do braku winy i sprawstwa oskarżonej.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co upoważniało Sąd Najwyższy do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Pomimo formalnego powołania, jako naruszonych przepisów art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., a więc dotyczących postępowania odwoławczego, zarzuty skierowane przeciwko procedowaniu Sądu Okręgowego nie znajdują usprawiedliwionej podstawy. Pisemne motywy wyroku Sądu odwoławczego istotnie świadczą, iż Sąd ten nie znalazł podstaw do zakwestionowania prawidłowości przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, wyprowadzonych na tej podstawie ocen, a w konsekwencji – prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych. Standardy rzetelnej kontroli odwoławczej wyroku Sądu I instancji wymagają w szczególności, by w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego znalazły się rozważania odnoszące się wprost do zarzutów apelacji, z których będzie jasno wynikało, z jakich to powodów odwołujący ma rację lub jej nie ma. Sam fakt niepokodzenia się skarżącego z wyrokiem sądu I instancji nie obliuguje jednak sądu odwoławczego do ponownej rekonstrukcji stanu faktycznego, a więc powtórnego przeprowadzenia dowodów i dokonywania własnych ocen. Niewątpliwie jednym z wyznaczników i kryteriów jakości uzasadnienia sądu drugiej instancji jest jakość uzasadnienia sądu pierwszej instancji. Podkreślić należy, że nie do pogodzenia z obowiązującym modelem postępowania odwoławczego jest oczekiwanie od sądu ad quem powtórnego dokonywania w sprawie ocen, czy ustaleń, jeżeli sąd ten nie stwierdza mankamentów w procedowaniu, czy wadliwości argumentacji zaprezentowanej przez sąd meriti. Przy dobrze sporządzonym uzasadnieniu przez sąd a quo, sąd II instancji ma duże możliwości doń się odwoływania, bez dokonywania zbędnych powtórzeń. Jednakże warunkiem *sine qua non* poprzestania na szerokim odwołaniu się do argumentacji sądu

pierwszej instancji jest też jakość wniesionego środka odwoławczego, który wszak właśnie stanowi pryzmat, przez który dokonywana jest kontrola odwoławcza (zob. wyrok SN z dnia 24 czerwca 2005 r., II KK 48/05).

Analiza pisemnych motywów Sądu odwoławczego nakazuje przyjąć, iż Sąd ten miał w polu uwagi zebrany w sprawie materiał dowodowy i nie znalazł podstaw do zakwestionowania jego kompletności oraz prawidłowości i zgodności przeprowadzonych ocen z dyrektywami art. 7 k.p.k.. Sąd odwoławczy, wbrew twierdzeniom kasacji, nie poprzestał przy tym wyłącznie na odwołaniu się do argumentacji Sądu Rejonowego i powieleniu jego ocen, lecz dokonał własnej, obszernej analizy okoliczności sprawy (zob. s. 8-10 pisemnych motywów). Rozważania te są wszechstronne, kompletne i bez wątpienia realizują wymogi rzetelnej kontroli odwoławczej, której ramy wyznaczają art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.

Sąd Okręgowy nie pominął również, kwestionowanego zarówno w apelacji, jak i aktualnie w kasacji – wystąpienia kontratypu z art. 213 § 2 pkt 2 k.k. zasadnie przyjmując, iż okoliczności dotyczące postępowania oskarżycieli prywatnych, które mogą poniżyć ich w opinii publicznej, podane we wpisie oskarżonej są prawdziwe, a oskarżona publikując je na stronie internetowej miała tego pełną świadomość. W kontekście zebranego w sprawie materiału dowodowego, zebranego i prawidłowo ocenionego, Sąd odwoławczy był uprawniony do przyjęcia, iż zamiarem oskarżonej nie było dokuczenie, poniżenie, czy też znieważenie oskarżycieli prywatnych. M.P. opierając się na własnych doświadczeniach miała prawo podzielić się swoimi spostrzeżeniami z innymi użytkownikami Internetu. Zachowanie oskarżonej służyło obronie społecznie uzasadnionego interesu – w tym przypadku potencjalnych partnerów biznesowych oskarżycieli prywatnych.

Przy takich ustaleniach faktycznych nie sposób uznać za wadliwe odwołanie się do, przewidzianej w art. 213 § 2 pkt 2 k.k. okoliczności wyłączającej przestępność zniesławienia. Bez wątpienia bowiem postawienie przez oskarżoną zarzutu pod adresem oskarżycieli prywatnych służyło obronie społecznie uzasadnionego interesu, o czym oskarżona – jak ustalono – od początku była przekonana i taki był rzeczywisty, przyjęty przez oba orzekające w sprawie Sądy, motyw jej postępowania.

W tym stanie rzeczy, wobec niepotwierdzenia rażącego naruszenia przywołanych w kasacji przepisów prawa, podlegała ona oddaleniu jako oczywiście bezzasadna.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając oskarżycieli prywatnych kosztami postępowania kasacyjnego w częściach równych, stosownie do treści art. 636 § 1 - 3 k.p.k. w. zw. z art. 633 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

as